

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość dla nauczycieli
plastyki szkół podstawowych

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiał opracowany w ramach grantu
przez Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Ełku

SCENARIUSZ 1

1 z 1

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA:
uczniów klasy V szkoły podstawowej

PROWADZONYCH PRZEZ:
nauczycieli plastyki

TEMAT:

Techniki i narzędzia w malarstwie.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE:

- Opanowanie zagadnień z zakresu języka i funkcji plastyki; podejmowanie działań twórczych, w których wykorzystane są wiadomości dotyczące formy i struktury dzieła.
- Doskonalenie umiejętności plastycznych - ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach indywidualnych i zespołowych.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE:

I. Opanowanie zagadnień z zakresu języka i funkcji plastyki; podejmowanie działań twórczych, w których wykorzystane są wiadomości dotyczące formy i struktury dzieła.

Uczeń:

- wykazuje się znajomością dziedzin sztuk plastycznych: malarstwa, rzeźby, grafiki, architektury, rysunku, scenografii, sztuki użytkowej dawnej i współczesnej;
- rozumie funkcje ich dziedzin i charakteryzuje ich język;
- rozróżnia sposoby i style wypowiedzi w obrębie dyscyplin;
- zna współczesne formy wypowiedzi artystycznej, wymykające się tradycyjnym klasyfikacjom, jak: happening, performance, sztuka nowych mediów.
- rozróżnia cechy i rodzaje kompozycji w naturze oraz w sztukach plastycznych;

- tworzy różnorodne układy kompozycyjne na płaszczyźnie i w przestrzeni (kompozycje otwarte i zamknięte, rytmiczne, symetryczne, statyczne i dynamiczne);
- ustala właściwe proporcje poszczególnych elementów kompozycyjnych, umiejętnie równoważy kompozycję, wykorzystując kształt i kontrast form;
- rozróżnia gatunki i tematykę dzieł w sztukach plastycznych (portret, autoportret, pejzaż, martwa natura, sceny: rodzajowa, religijna, mitologiczna, historyczna i batalistyczna)

II. Doskonalenie umiejętności plastycznych –ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach indywidualnych i zespołowych.

Uczeń:

- stosuje różnorodne techniki plastyczne (proste techniki graficzne, rzeźbiarskie, malarskie, elementy obrazowania cyfrowego fotograficznego i z wykorzystaniem wybranych graficznych programów).

METODY PRACY:

- pogadanka,
- praca z materiałem ilustracyjnym,
- ćwiczenia praktyczne,
- rozmowa kierowana.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- komputer (lub inne urządzenie) z dostępem do internetu, wyposażony w mikrofon i kamerę,
- dostęp do wybranej platformy edukacyjnej,
- farby plakatowe,
- biała kartka,
- pędzle,
- szpachelka malarska,
- folia bąbelkowa,
- patyczki do uszu,
- stara gąbka,

- podręcznik,
- reprodukcje autoportretów, np. Vincenta van Gogha.

PRZEWIDYWANY CZAS: 35-45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Faza wprowadzająca

1. Nauczyciel wita uczniów. Wykonuje czynności wstępne.
2. Prowadzący podaje cele lekcji w języku ucznia:
 - poznamy autoportret,
 - wyjaśnimy, na czym polega istota kompozycji zamkniętej,
 - wyjaśnimy, czym są: impast, werniks, terpentyna, laserunek,
 - poznamy techniki malarskie podłoża.

Faza realizacyjna

1. Nauczyciel udostępnia swój ekran, prezentuje uczniom przykłady autoportretów i prosi ich o określenie, czym charakteryzuje się ten rodzaj malarstwa.
(https://pl.wikipedia.org/wiki/Autoportrety_Vincenta_van_Gogha)
2. Następnie prowadzący wyjaśnia uczniom, czym jest kompozycja zamknięta w malarstwie, czyli kompozycja, w której wszystkie elementy świata przedstawionego tworzą jasny, przejrzysty, skończony i logiczny układ. Wysyła uczniom link do prezentacji, w której znajdują się przykładowe opisy różnych kompozycji (<https://sp4plastyka.jimdofree.com/klasa-6/kompozycje-w-plastyce/>).
3. Prowadzący wyświetla na ekranie jeden z oglądanych wcześniej autoportretów. Prosi uczniów o odpowiedź na pytanie, czy portret jest kompozycją zamkniętą. Uczniowie udzielają odpowiedzi, uzasadniając swoje zdanie.
4. Nauczyciel omawia narzędzia i rodzaje podłoża do techniki akrylu, farb olejnych, akwareli. Wyjaśnia najważniejsze terminy:
Akryl - technika malarska wykorzystująca farby akrylowe. Są one rozpuszczalne w wodzie. Szybko wysychają. Można nimi uzyskać efekty przenikania kolorów i efekty przestrzenne.

Podłoże do akrylu - papier, płótno malarskie, deska.

Narzędzia do akrylu - pędzle, szpachelki.

Farby olejne – farby rozpuszczalne w terpentynie i oleju lnianym. Długo wysychają. Można nimi uzyskać efekty półprzezroczystości, przenikania barw, złożone faktury, impasty. Umożliwia wielokrotne retuszowanie. Malarstwo olejne cechuje duża trwałość.

Podłoże do farb olejnych - płótno, deska.

Narzędzia do farb olejnych - pędzle, szpachla.

Akwarela - technika malarska wykorzystująca farby akwarelowe,

Podłoże do akwareli - papier do akwareli, papier zwykły, papier szary.

Narzędzia do akwareli - pędzle z miękkiego włosia, np. wiewiórki.

Narzędzia niekonwencjonalne do techniki akrylu - folia bąbelkowa, sznurek, folia aluminiowa.

5. Nauczyciel prosi uczniów, żeby otworzyli podręczniki i zapoznali się z dziełami sztuki, których reprodukcje znajdują się stronie 49. Wysyła również uczniom link do prezentacji: *Malarstwo olejne – terminy* (załącznik nr 1).

(https://docs.google.com/presentation/d/1A_gac24s95XzITcOobDqAr12r_OuWmuvgEYKXo9scfl/edit?usp=sharing). Zwraca uwagę, że uczniowie powinni zapamiętać, czym są: :

Terpentyna - rozpuszczalnik farb olejnych.

Laserunek - Przezroczysta lub półprzezroczysta warstwa farby.

Werniks - lakier do zabezpieczenia obrazu olejnego.

Impast - nakładanie farby grubą wypukłą warstwą przy pomocy pędzla lub szpachli.

6. Nauczyciel prosi o wykonanie zadania praktycznego. Uczniowie mają wykonać autoportret, wykorzystując technikę farb plakatowych oraz konwencjonalne (pędzel) i niekonwencjonalne narzędzia malarskie (folia bąbelkowa, gąbka, folia aluminiowa). W swojej pracy mogą wykorzystać wszystkie narzędzia, jakie przygotowali na lekcję. Uczniowie pracują indywidualnie.

Faza podsumowująca

1. Uczniowie prezentują swoje prace (przy pomocy kamery) – omawiają proces tworzenia, nawiązują do tego, co chcieli przedstawić i dlaczego, wymieniają

Załącznik nr 2

Karta pracy

Uzupełnij tabelę. Wpisz w odpowiednie rubryki wyrazy znajdujące się pod tabelą.

technika malarska	podłoże	możliwość poprawek	rozcieńczalnik
farby olejne			
farby akwarelowe			
farby akrylowe			

- a) płótno, deska,
- b) płótno, deska, papier,
- c) papier,
- d) woda,
- e) woda,
- f) terpentyna, olej lniany,
- g) niemożliwe,
- h) wielokrotnie,
- i) wielokrotnie.

Źródło: Opracowanie własne